

Geliefde Osho,

Iedere keer lijkt alles wat ik wens te zeggen onzegbaar. Vraag na vraag brandt hevig en verdwijnt weer even snel en toch is daar een niet te stuiten verlangen dat u me in de juiste richting wijst. Hoe kan ik anders weten dat ik niet verkeerd ga?

Anand Savita, je kunt misschien eerder verkeerd gegaan zijn, maar zeker nu ben je niet verkeerd bezig. Als vragen opkomen en verdwijnen is dat een symbolische aanduiding. Als je iets wilt vragen en je vindt het onzegbaar, betekent het dat iets boven de mind verlangt zich uit te drukken; woorden ontbreken, de mind is niet in staat het neer te halen tot het niveau van taal.

En dit is iets dat jullie allemaal moeten onthouden: wanneer je stiller wordt, vrediger, kalmer en koeler, is dat een wezenlijke aanduiding dat je in de juiste richting bent. Als de dingen anders zijn – je raakt eerder verstoord, meer in de ban van onrust, angstiger, voelend alsof je gaat instorten – is dat ongetwijfeld een aanduiding dat je verkeerd bezig bent. Ik wil dat je het criterium zelf onthoudt, omdat het criterium innerlijk is. Het is niet van buiten opgelegd, het is niet willekeurig. Je kunt het heel duidelijk zien – naar aanleiding van de symptomen – stilte, gelukzaligheid, een soort vrede die het begrip te boven gaat; en je hoeft je helemaal geen zorgen te maken want deze dingen gebeuren alleen maar op het juiste pad. Ze komen niet voor als je verkeerd bezig bent.

Als je ellendig bent, je zinloos voelt, geen betekenis in het leven ziet, als je leven geen muziek heeft, geen poëzie, maar enkel een muf en duf voortslepen is, dan heb je de kant en klare symptomen voor je neus dat je niet meer op het juiste pad bent.

Het juiste pad is net alsof je dichterbij een mooie tuin komt. Je kunt hem misschien niet zien, hij kan misschien nog niet zichtbaar zijn, maar je begint de geur te ruiken, je begint de koele bries bijna te voelen, je begint de vogels al te horen zingen, ver weg in de bomen. Je begint te zien dat de dingen groener worden, levendiger, je bent dichterbij de tuin aan het komen.

Maar als de dingen droger worden, al de sappen verliezen, de bomen kaal zijn, zonder blad, zonder bloemen, en het pad als maar zanderiger en zanderiger is en alle koelte aan het verdwijnen is – in de plaats daarvan heb je het heet en je zweet – dan weet je dat je op weg bent naar de woestijn. Dit is precies wat er in je innerlijke wereld gebeurt. Er bestaat een woestijn 'de mind' genaamd en er is een tuin genaamd 'het hart'. Als je richting het hart gaat, is alles in orde, omdat het hart de brug is tot je wezen. Het hart is niet het doel, maar is zeker een aanduiding dat je de mind achter je gelaten hebt, dat je de woestijn verlaten hebt.

Het hart verbindt de mind en wezen net als een brug. En als je op het pad van het hart wandelt, worden de dingen mooier, liefdevoller. Je wordt omgeven door een nieuwe energie, een nieuw leven, alsof je ieder moment verjongd wordt.

De dag dat je het centrum bereikt zal de ervaring zijn van *satchidanand*. Maar voor die ervaring van waarheid, bewustzijn en gelukzaligheid, zullen deze kleine aanduidingen je helpen op het pad. Het zijn mijlpalen.

Zover ik zie, ga je helemaal goed, omdat je dingen voelt die niet gezegd kunnen worden – ze komen dus uit het hart. Enkel het hart is zonder taal. Het is stil, het spreekt in stilte. Je kan zeggen dat stilte haar taal is. En je vindt het moeilijk om ze te zeggen, omdat spreken een functie is van de mind. Het voelen is in het hart en het mechanisme van expressie is in de mind. Dus als er iets in het hart opkomt, voelt de mind zich impotent. Dat is goed nieuws.

“En de vragen,” zeg je, “verschijnen de een na de ander, branden hevig en verdwijnen weer net zo vlug.” Dat is wat alle mediterenden overkomt. Je hoeft hen niet te vragen! Zelfs voordat je hen hebt kunnen vragen zijn ze er niet meer. Het betekent dat je dichterbij het antwoord in jezelf aan het komen bent. Het kan je misschien niet erg duidelijk zijn wat het antwoord is, maar de vraag verdwijnt zonder je te pijnigen, zonder dat het een nachtmerrie wordt, zonder koppig, met volharding, je te kwellen om te vragen!

Dat toont dat je opgesloten bent in de mind. De mind kent alleen vragen. Het hart kent enkel antwoorden, en het wezen is voorbij beiden. Het kent noch vragen noch antwoorden. Het is eenvoudig boven elke soort dualiteit.

Ik heb het je vele malen verteld, maar ik houd zo veel van dit voorval, omdat in de huidige wereld, en in het bijzonder in het Westen, zoiets als dit nooit is voorgekomen... In het Oosten gebeurde dit wel bij Soefi's, bij Zen monniken, bij meesters van meditatie, maar in het Westen is dit klein incident uniek – gelijk een brandende toorts in een donkere nacht.

Gertrude Stein, een grote dichteres, is stervende, bezig aan haar laatste ademhalingen. En ze was geliefd bij veel mensen, ze had vele vrienden. Ze was een vrouw met geweldige creatieve kwaliteiten. Haar poëzie komt het dichtst bij de haiku's van Zenmeesters of de poëzie van Kabir, Nanak en Farid. Haar poëzie heeft iets essentieels van het Oosten; ze had een paar glimpjes van de mystieke ervaring. Op het laatste ogenblik – het is avond, de zon is onder en het wordt steeds donkerder – opent zij haar ogen en vraagt: “Wat is het antwoord?”

Allen die daar tezamen zijn om haar vaarwel te zeggen staan voor een raadsel, ‘is ze seniel geworden, niet meer goed in haar hoofd? Misschien heeft de dood haar geschokt en heeft ze haar redelijkheid verloren.’ Geen mens met gezond verstand zou toch vragen: “Wat is het antwoord?” omdat tenzij je een vraag gesteld hebt, te vragen: “Wat is het antwoord?” erg irrationeel is.

Er was een ogenblik stilte. Toen vroeg een van haar meest dierbare vrienden: “Maar je hebt de vraag nog niet gesteld. Hoe kunnen we antwoorden?”

En Gertrude Stein lachte flauwtjes en zei: “Oké vertel me dan wat de vraag is.” En toen stierf ze, dus hadden ze geen tijd om te zeggen, ‘deze vraag is net zo absurd als de eerste. Eerst vraag je om het antwoord zonder de vraag te stellen; nu vraag je ook nog de vraag van ons! Er zijn duizenden en miljoenen vragen. Wie weet welke vraag jij beantwoord wilt hebben?’

Gertrude Stein was in feite voorbij de mind gegaan toen ze vroeg: “Wat is het antwoord?” Ze ging voorbij het hart toe ze met tegenzin, half lachend vroeg: “Oké wat is de vraag?” En toen ging ze over.

Het was een van de mooiste sterfgevallen in het Westen. In het oosten weten we vele mooie sterfgevallen. Het is erg moeilijk voor mensen om mooi te leven. Maar er zijn mensen geweest die mooi leefden en nog mooier stierven! Omdat voor hen de dood komt als een culminatie, als een climax van het leven, alsof het hele leven een vurige vlam wordt – in een enkel ogenblik, in totale intensiteit – voordat ze verdwijnen in het universum. Ze verloor haar hoofd niet zoals dit gewoonlijk wordt verstaan, maar ze ging zeker voorbij de mind en ze ging ook voorbij het hart.

Vorbij deze twee diametrisch tegengestelde centra in jou is een wezen dat volkomen onwetend is betreffende enige vraag of enig antwoord. Het is vervuld in zichzelf, zo totaal tevreden dat er niets meer over is om te vragen en er niets over is om te beantwoorden.

Mijn eigen opvatting is dat Gertrude Stein verlicht is gestorven. Het Westen heeft geen idee van verlichting. Ze dachten eenvoudig dat ze gek aan het worden was. Maar het was geen gekte, het was een moment van grootse viering. Wat ze in haar leven niet kon bereiken, bereikte ze in haar sterven. En ze gaf duidelijke aanwijzingen: geen vraag, geen antwoord en je bent thuisgekomen.

Savita, je bent helemaal goed. Ik heb je goed bekeken, in je ogen gelezen, in je gezicht ... Het is zo veranderd. Ik herinner me toen je de eerste keer naar me kwam, jaren geleden. Ik herinner het precies – hoe hard je gezicht was, hoe intellectueel je vragen waren. Je hebt een mooi gezicht en een mooi wezen, maar je was niet in staat de hardheid te verbergen. Dat ging je te boven, je was in je hoofd. Dan verliest het gezicht alle charme. Het is nog mooi zover het de trekken betreft, maar het verliest iets wat essentieel is voor schoonheid: de charme. Nu zie ik dat je hart het overgenomen heeft van je hoofd. Je gezicht toont gratie, je ogen vertonen stilte, het laat een zekere training zien, een gecentreerdheid – kleine dingen. Toen je voor het eerst bij me kwam kon ik zien hoe onrustig je was. Je kon zelfs niet een paar minuten in dezelfde houding zitten. Het is niet een kwestie van het lichaam alleen. Het is de mind die voortdurend in beweging is, die voortdurend verandert, wat het lichaam beïnvloedt. Nu zie ik dat je bijna als een marmeren beeld daar zit; geen beweging, en je gezicht is zo stralend van liefde. Je bent omgeven door een nieuwe ervaring. Je bent absoluut op het juiste pad. En de dag zal niet ver weg zijn dat je gezicht zal

gaan stralen met het licht van verlichting. Verheug je intussen zo veel als je kunt en wees het bestaan dankbaar met je hele wezen.

Nog één ding wil ik eraan toevoegen: je bent erg stil geworden. Zo stil dat je misschien door gelach gestoord wordt. Het zou goed zijn dat je altijd onthoudt dat stilte niet door lachen verstoord wordt, het wordt erdoor verdiept. Lachen is volgens mij een essentiële kwaliteit van de religieuze ervaring. Je bent er totaal bij betrokken.

Maar het gebeurt dat, als mensen op het pad zijn, en ze groeien, er een moment komt dat de stilte een beetje serieus wordt. Het is natuurlijk. Ze hebben nooit stilte gekend. Het wordt een beetje overschaduwd door serieusheid. En achter serieusheid zit dan een beetje droefheid. Beiden kunnen tenietgedaan worden, als je een beetje leert lachen, een beetje zingen, een beetje dansen. Ik wil dat je het uiteindelijke bereikt als een kind, giechelend van vreugde – dat is de enige manier om het bestaan te begroeten als je het uiteindelijke ontmoet. Je moet het ingaan met gelach, dansend, zingend, omdat enkel je lachen en je dansen en zingen je dankbaarheid kunnen tonen. Geen andere woorden zijn mogelijk!

Speciaal voor jou, Savita:

Yossel Moskowitz heeft vier dochters en staat erop elk van de vriendjes te ontmoeten voordat hij ze toestaat hen mee uit te nemen. De eerste jongen komt en zegt: “Mijn naam is Jim en ik kom voor Kim, ze houdt van gym en weet dat ik trim.

Hij lijkt best aardig dus Yossel laat hen gaan. De tweede jongeman arriveert en zegt: “Mijn naam is Joe en ik kom voor Flo, en als cadeau gaan we naar een show!” Hij krijgt ook toestemming. Weldra verschijnt nummer drie aan de deur die zegt: “Mijn naam is Hans en ik kom voor Stans, ze beloofde een dans. Krijg ik die kans? Dus ook zij gaan uit.

Een half uur later strompelt er een dronkeman naar de deur en zegt: “Hik. Mijn naam is Neu... Hik van Beuken.

Maar Yossel brult: “Ze is niet thuis!”

Het circuspubliek houdt de adem in als de krokodillentrainer zijn zweep laat knallen. De krokodil opent zijn enorme bek en de trainer steekt zijn arm naar binnen. Hij knalt opnieuw met zijn zweep en de krokodil sluit met geweldige kracht zijn bek tot op een centimeter van de arm. Het publiek hapt naar adem en breekt dan los in een wild applaus.

Vervolgens haalt de trainer zijn piemel tevoorschijn, knalt met zijn zweep en de krokodil opent zijn bek. Dan steekt hij zijn piemel in de bek van de krokodil en knalt opnieuw met de zweep. De krokodil sluit zijn bek met enorme kracht, maar stopt opnieuw een centimeter ervoor.

De menigte houdt de adem in als de trainer een enorme houten hamer pakt en de krokodil zo hard als hij kan op de kop slaat. Maar toch bijt het beest niet door. Hij knalt weer met de zweep, neemt de onbeschadigde piemel eruit en het publiek breekt bijna de tent af.

Dan vraagt de trainer of iemand uit het publiek dit kunstje zou willen proberen. Een klein oud dametje rent naar voren en zegt: “Ja, ja, laat mij het proberen! Maar sla alsjeblieft niet zo hard met de hamer!”